

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΠΘ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ «ΘΕΩΡΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ»
ΓΙΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2018-2019**

Το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων έχει εγκρίνει την ίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Νομικής ΑΠΘ με τίτλο «**Θεωρία Δικαίου και Διεπιστημονικές Νομικές Σπουδές**» από την 21^η Ιουνίου 2018, σύμφωνα με το Ν. 4485/2017.

Αυτή την περίοδο αναμένεται η δημοσίευση της απόφασης ίδρυσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. **Στη συνέχεια θα ανακοινωθεί η προκήρυξη για την εισαγωγή στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Θεωρία Δικαίου και Διεπιστημονικές Νομικές Σπουδές» με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Νομικής.**

Επειδή τα Συλλογικά Όργανα του ΑΠΘ δεν θα μπορούν να συνεδριάσουν μετά τις 20 Ιουλίου ως και τις 20 Αυγούστου, η δημοσίευση των προκηρύξεων για την εισαγωγή στο Πρόγραμμα θα γίνει σε μεταγενέστερο χρόνο. **Για το λόγο αυτό δεν μπορούν να ανακοινωθούν στην παρούσα φάση οι προθεσμίες υποβολής των αιτήσεων, καθώς και των εισαγωγικών εξετάσεων.**

Σε κάθε περίπτωση τόσο η υποβολή των αιτήσεων όσο και οι εξετάσεις θα λάβουν χώρα το αργότερο το Σεπτέμβριο του 2018.

Για την ενημέρωσή σας, αναφέρονται παρακάτω πληροφορίες για το ΠΜΣ με τίτλο: «**Θεωρία Δικαίου και Διεπιστημονικές Νομικές Σπουδές**».

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το ΠΜΣ διαρθρώνεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Στο Α' εξάμηνο διδάσκονται πέντε (5) μαθήματα. Στο Β' εξάμηνο διδάσκονται πέντε (5) μαθήματα. Οι φοιτητές σε κάθε εξάμηνο (Α' και Β') είναι υποχρεωμένοι να δηλώσουν και να παρακολουθήσουν τέσσερα (4) μαθήματα κατ' επιλογήν. Στο Γ' εξάμηνο οι φοιτητές εκπονούν τη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία.

Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων και της συγγραφής της διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι ενενήντα (90).

Το πρόγραμμα μαθημάτων ανά εξάμηνο διαμορφώνεται ως εξής:

Α' εξάμηνο					
A/A	Μαθήματα (Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα - 4 από τα κάτωθι)	Tύπος μαθήμ ατος	Σύνολο ωρών	ECTS	
1	Ιστορία του Δικαίου I	E	26	7,5	
2	Φιλοσοφία και Μεθοδολογία του Δικαίου I	E	26	7,5	
3	Κοινωνιολογία του Δικαίου I	E	26	7,5	
4	Εκκλησιαστικό Δίκαιο I	E	26	7,5	
5	Δίκαιο και Πληροφορική I	E	26	7,5	
					Σύνολο 30
Β' εξάμηνο					
A/A	Μαθήματα (Υποχρεωτικά κατ' επιλογή μαθήματα - 4 από τα κάτωθι)	Tύπος μαθήμ ατος	Σύνολο ωρών	ECTS	
1	Ιστορία του Δικαίου II	E	26	7,5	
2	Φιλοσοφία και Μεθοδολογία του Δικαίου II	E	26	7,5	
3	Κοινωνιολογία του Δικαίου II	E	26	7,5	
4	Εκκλησιαστικό Δίκαιο II	E	26	7,5	
5	Δίκαιο και Πληροφορική II	E	26	7,5	
					Σύνολο 30
Γ' εξάμηνο					
1	Διπλωματική Εργασία			30	
					Σύνολο 30

Χρονική διάρκεια σπουδών

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα.

Κατηγορίες πτυχιούχων

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί: (α) πτυχιούχοι Νομικής Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αντίστοιχων Σχολών ή Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, (β) πτυχιούχοι συναφών με το αντικείμενο του ΠΜΣ Τμημάτων ή Σχολών Πανεπιστημίων και πέραν της Νομικής, και ειδικότερα των κοινωνικών, πολιτικών, οικονομικών και ανθρωπιστικών επιστημών, διεθνών σχέσεων και δημόσιας διοίκησης.

Αριθμός εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα κατ' έτος ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε τριάντα (30).

Τέλη φοίτησης

Για τους εισακτέους στο πρόγραμμα το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019, τα τέλη φοίτησης έχουν οριστεί στο συνολικό ποσό των εννιακοσίων ευρώ (900€). Τα τέλη φοίτησης για κάθε εξάμηνο είναι

τριακόσια ευρώ (300€). Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές όταν συντρέχουν τα εισοδηματικά κριτήρια που ορίζει ο νόμος, εφόσον δεν έχουν τύχει αντίστοιχης απαλλαγής για τη συμμετοχή τους σε άλλο ΠΜΣ. Οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν θα ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΠΜΣ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης, ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα. Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στη γραμματεία του ΠΜΣ μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των επιτυχόντων.

Υποτροφίες

Εφόσον καλυφθούν οι ανάγκες λειτουργίας του, το ΠΜΣ θα χορηγήσει μία υποτροφία στον πρώτο στη σειρά κατάταξης φοιτητή του κατά τη εισαγωγή στο ΠΜΣ. Η υποτροφία έχει τη μορφή της απαλλαγής από την καταβολή του συνόλου των τελών φοίτησης στο ΠΜΣ.

Τρόπος εξέτασης

Η εισαγωγή στο ΠΜΣ γίνεται με γραπτές εξετάσεις.

Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε **δύο κατ' επιλογήν τους μαθήματα**, από τα ακόλουθα:

- (α) Ιστορία του Δικαίου
- (β) Φιλοσοφία και Μεθοδολογία του Δικαίου
- (γ) Κοινωνιολογία του Δικαίου
- (δ) Εκκλησιαστικό Δίκαιο, και
- (ε) Δίκαιο και Πληροφορική.

Απαιτείται, επίσης, η επιτυχής γραπτή εξέταση στην αγγλική, γαλλική ή γερμανική γλώσσα σε νομικό κείμενο γενικού περιεχομένου, εκτός εάν οι υποψήφιοι έχουν πιστοποιημένη άριστη γνώση της αγγλικής, γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από το ΑΣΕΠ (βλ. παράρτημα γλωσσομάθειας).

Η ύλη των εξεταστέων μαθημάτων ορίζεται παρακάτω:

α. Ιστορία του Δικαίου:

1. Ο γεωγραφικός χώρος και οι πρωταγωνιστές της πολιτικής ζωής στην αρχαία Ελλάδα και τη Ρώμη 2. Οι πρώιμες μορφές πολιτικής και κοινωνικής οργάνωσης της αρχαίας Ελλάδας 3. Ο παραμερισμός της βασιλείας. Η αριστοκρατική διακυβέρνηση 4. Η οικονομική και κοινωνική κρίση του 7ου αιώνα και οι τρόποι αντιμετώπισής της (αποικισμός, τυραννίδα, διαλλαγή) 5. Η σπαρτιατική ευνομία: Πολιτεία Λακεδαιμονίων και η απόλυτη ισότητα 6. Η αθηναϊκή ευνομία – αποτέλεσμα διαλλαγής: Δράκων και Σόλων 7. Το μεσοδιάστημα της τυραννίδας: Οι πειστρατιδες 8. Από την ευνομία στην ισοπολιτεία: Οι μεταρρυθμίσεις του Κλεισθένη 9. Η αθηναϊκή δημοκρατία στο απόγειο της: Ο χρυσός αιώνας του Περικλή (5ος αι.) 10. Η αθηναϊκή δημοκρατία μετά τον πελοποννησιακό πόλεμο 11. Τα ελληνιστικά βασίλεια 12. Ρώμη: Η εποχή της βασιλείας 13. Η εγκαθίδρυση της respublica 14. Οι νομικές κατακτήσεις της plebs 15. Τα κοινωνικά και πολιτικά θεμέλια της respublica 16. Η κρίση της respublica (2ος π.χ. αι.) 17. Κατάρρευση της respublica (133 π.χ.-30 μ.χ.) 18. Το πολίτευμα της ηγεμονίας (principatus - 1ος π.χ. - 3ος μ.χ. αι.) 19. Οι πηγές του δικαίου από τη respublica στην αυτοκρατορία 20. Θεμελιώδεις έννοιες της ιδιωτικής ρωμαϊκής δίκης 21. Η ιουστινιάνεια κωδικοποίηση (corpusiuris civilis) 22. Η μεταρρυθμιστική προσπάθεια των Ισαύρων 23. Η νομοθεσία των μακεδόνων αυτοκρατόρων.

Δεν επιτρέπεται η χρήση Κωδίκων.

β. Φιλοσοφία και Μεθοδολογία του Δικαίου:

Η ορθότητα των νομικών κρίσεων. Η νομική γλώσσα. Ο νομικός συλλογισμός. Η αναγκαιότητα της ερμηνείας του δικαίου. Η ερμηνεία εξειδικεύει τις εφαρμοστέες διατάξεις. Μέθοδοι ερμηνείας του δικαίου: από τον Savigny προς εμάς. Οι βασικές μέθοδοι ερμηνείας του δικαίου. Ερμηνεία στο ποινικό

και στο φορολογικό δίκαιο. Επιχειρήματα γενικών αρχών και προεκτίμηση του εφαρμοστέου κανόνα. Ερμηνευτική κάλυψη κενών δικαίου. Ερμηνευτική κάλυψη αντινομιών δικαίου.

Επιτρέπεται η χρήση μη σχολιασμένων Κωδίκων.

γ. Κοινωνιολογία του Δικαίου:

1. Η θεμελίωση του ενοποιημένου διεπιστημονικού πεδίου της Κοινωνιολογίας του Δικαίου και της Νομικής ως Κοινωνικής Επιστήμης (τα τρία πορίσματα-προαπαιτούμενα της ενοποίησης, τυπική και ουσιαστική νομιμοποίηση, περί του φυσικού δικαίου, οι θεωρίες κοινωνικού συμβολαίου, ο νομικός πλουραλισμός).
2. Γερμανική έννομη τάξη (κυρίως η ιστορική σχολή του δικαίου (κυρίως Karl von Savigny) και η κοινωνιολογική ρεαλιστή σχολή του δικαίου (Rudolf von Jhering)).
3. Ο νομικός ρεαλισμός στις ΗΠΑ (κυρίως O. W. Holmes και Roscoe Pound).
4. Οι κριτικές προσεγγίσεις της τυποκρατίας και εννοιοκρατίας στην Γαλλία (κυρίως F. Gény, M. Hauriou, L. Duguit, M. Mauss και H. Lévy-Bruhl).
5. Η συγκρότηση του διευρυμένου αντικειμένου μελέτης της Νομικής Επιστήμης.
6. Εφαρμογή της σημειωτικής ανάλυσης στη μελέτη του νομικού φαινομένου.
7. Εφαρμογή του «ιδεότυπου» (Max Weber) στο δίκαιο.
8. Περί των βασικών κοινωνικών λειτουργιών του δικαίου.
9. Περί δικαίου και ποινής λειτουργικές αντιλήψεις (κυρίως του E. Durkheim).
10. Το νομικό σύστημα στο πλαίσιο της συστηματικής θεωρίας και μεθόδου (κυρίως Talcott Parsons).

Δεν επιτρέπεται η χρήση Κωδίκων.

δ. Εκκλησιαστικό Δίκαιο:

1. Σχέσεις Πολιτείας και Εκκλησίας.
2. Η θέση της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ελλάδα.
3. Θρησκευτική ελευθερία.

Δεν επιτρέπεται η χρήση Κωδίκων.

ε. Δίκαιο και Πληροφορική:

Νομική προστασία λογισμικού, βάσεων δεδομένων, πολυμέσων και άλλων ψηφιακών έργων. Οι ρυθμίσεις του π.δ. 131/2003 για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Ονόματα χώρου. Προστασία καταναλωτών στις ηλεκτρονικές συναλλαγές. Ηλεκτρονικά έγγραφα και ηλεκτρονικές υπογραφές. Προστασία προσωπικών δεδομένων: α. γενικό πλαίσιο προστασίας (Κανονισμός 2016/679) και β. προστασία προσωπικών δεδομένων στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.

Δεν επιτρέπεται η χρήση Κώδικα.

Ενδεικτική βιβλιογραφία για τις εισαγωγικές εξετάσεις

Ιστορία του Δικαίου

Humbert M., Πολιτικοί και κοινωνικοί θεσμοί της Αρχαιότητας, Αθήνα Θεσσαλονίκη 2012

Πανταζόπουλος N., Ρωμαϊκόν δίκαιον εν διαλεκτική συναρτήσει προς το ελληνικόν, τόμ., A', Θεσσαλονίκη 1974

Νάκος Γ., Ιστορία ελληνικού και ρωμαϊκού δικαίου, Θεσσαλονίκη 1986

Φιλοσοφία και Μεθοδολογία του Δικαίου

K. Σταμάτης, «Μεθοδολογία του Δικαίου. Θεμελίωση των νομικών κρίσεων», εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2016.

P. Σούρλας, «Justi atque injusti scientia. Μια εισαγωγή στην επιστήμη του δικαίου», εκδ. Αντ. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή, 1995.

Κοινωνιολογία του Δικαίου

Νικόλαος Γ. Ιντζεσίλογλου, «Κοινωνιολογία του Δικαίου. Εισαγωγή σε μια ρεαλιστική νομική επιστήμη. Διεπιστημονική προσέγγιση του νομικού φαινομένου», β' έκδοση (πλήρως αναθεωρημένη και εμπλουτισμένη), Αθήνα-Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Σάκκουλα, 2012.

Θανάσης Παπαχρήστου, «Κοινωνιολογία του Δικαίου», Αθήνα, εκδόσεις Σάκκουλα.

Ασπασία Τσαούση, «Δίκαιο και συνεργατικότητα: Μία νέα προσέγγιση στην Κοινωνιολογία του Δικαίου», εκδόσεις Παπαζήση, 2013.

Εκκλησιαστικό Δίκαιο

Χ. Παπαστάθης, Εκκλησιαστικό Δίκαιο, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2007.

Κ. Παπαγεωργίου, Εκκλησιαστικό Δίκαιο. Θεωρία και Νομολογία, εκδ. Μπαρμπουνάκης, Θεσσαλονίκη 2013.

I. Κονιδάρης, Εγχειρίδιο Εκκλησιαστικού Δικαίου, β' έκδοση, εκδ. Σάκκουλα.

Σπ. Τρωιάνος - Γ. Πουλής, Εκκλησιαστικό Δίκαιο, β' έκδοση, εκδ. Αντ. Σάκκουλα.

Δίκαιο και Πληροφορική

Ιωάννης Ιγγλεζάκης, Δίκαιο της πληροφορικής, εκδ. Σάκκουλα 2018.

Ευάγγελος Παπακωνσταντίνου, Δίκαιο πληροφορικής, εκδ. Σάκκουλα 2010

Διαδικασία και κριτήρια επιλογής εισακτέων

Η Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης, απαρτίζεται από τους εξεταστές των μαθημάτων. Οι δύο εξεταστές του κάθε μαθήματος βαθμολογούνται σύστημα.

Η Επιτροπή καταρτίζει πλήρη κατάλογο με όλους τους υποψηφίους και, ύστερα από τον σχετικό έλεγχο, απορρίπτει όσους δεν πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που ορίζονται στον Κανονισμό του ΠΜΣ και την παρούσα Προκήρυξη. Οι εξετάσεις πραγματοποιούνται με καλυμμένα τα στοιχεία των υποψηφίων.

Ο υποψήφιος θεωρείται ότι πέτυχε στις εισαγωγικές εξετάσεις του ΠΜΣ, όταν το άθροισμα των βαθμών των δυο εξεταστών σε καθένα από τα δύο εξετασθέντα μαθήματα είναι τουλάχιστον δώδεκα (12), και παράλληλα επιτυγχάνει στο μάθημα της ξένης γλώσσας. Η βαθμολογική κλίμακα για κάθε εξεταστή είναι μηδέν ως δέκα (0 - 10). Η βαθμολογία της ξένης γλώσσας καταχωρείται με τον τελικό χαρακτηρισμό: «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς» και όχι με αριθμητικό βαθμό.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας και την αποκάλυψη των ονομάτων ενώπιον της Επιτροπής Επιλογής και Εξέτασης, η Επιτροπή καταρτίζει πίνακα επιτυχόντων. Κριτήρια αξιολόγησης για την κατάταξη των επιτυχόντων είναι:

α) Η βαθμολογία σε κάθε εξετασθέντα μάθημα, με βαθμολογική κλίμακα δώδεκα ως είκοσι (12 - 20), με συντελεστή αξιολόγησης 0,35 και μέγιστη βαθμολογία για κάθε μάθημα τα επτά (7) μόρια ($20 \times 0,35=7$). Το μάθημα της ξένης γλώσσας δεν λαμβάνει συντελεστή αξιολόγησης και αρκεί η επιτυχής εξέτασή του.

β) Ο βαθμός πτυχίου, με βαθμολογική κλίμακα πέντε ως δέκα (5 - 10), με συντελεστή αξιολόγησης 0,5 και μέγιστη βαθμολογία τα πέντε (5) μόρια ($10 \times 0,5=5$).

γ) Η πιστοποιημένη άριστη γνώση σύμφωνα με τα καθιερωμένα διεθνή πρότυπα (επίπεδο C2) δύο ξένων γλωσσών (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά), με βαθμολογία ένα (1) μόριο.

Για την τελική βαθμολογία λαμβάνεται υπόψη ο ακέραιος αριθμός και τα τρία πρώτα δεκαδικά ψηφία. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, θεωρούνται όλοι οι ισοβαθμούντες υποψήφιοι ως επιτυχόντες.

Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Τρόποι υποβολής των δικαιολογητικών

α. Αυτοπροσώπως ή μέσω νομίμως εξουσιοδοτημένου τρίτου προσώπου στη θυρίδα της Γραμματείας της Νομικής Σχολής (**θα ανακοινωθούν οι ώρες εξυπηρέτησης στην προκήρυξη για την εισαγωγή στο ΠΜΣ**).

β. Με ταχυδρομική αποστολή στη διεύθυνση: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Νομική Σχολή, Γραμματεία Νομικής Σχολής, Ισόγειο, Τ.Κ. 54124, Θεσσαλονίκη, με την ένδειξη: [Συμμετοχή στις εξετάσεις του ΠΜΣ «Θεωρία Δικαίου και Διεπιστημονικές Νομικές Σπουδές»]. **Στην περίπτωση της ταχυδρομικής αποστολής των δικαιολογητικών θα πρέπει να βεβαιώνεται το γνήσιο της υπογραφής του υποψήφιου από Δημόσια Αρχή.**

Δικαιολογητικά υποβολής αίτησης

α) Αίτηση συμμετοχής στο ΠΜΣ (**θα είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Νομικής Σχολής ΑΠΘ κατά την περίοδο υποβολής των αιτήσεων**).

β) Αντίγραφο πτυχίου ή πτυχίων ελληνικού πανεπιστημίου, ή **σε περίπτωση πτυχιούχων πανεπιστημίων της αλλοδαπής, πιστοποιητικό αναγνώρισης ισοτιμίας και αντιστοιχίας από το ΔΟΑΤΑΠ καθώς και αντιστοιχία της βαθμολογικής κλίμακας αυτών με τη βαθμολογική κλίμακα των ημεδαπών τίτλων.**

γ) Πιστοποιητικό σπουδών με αναλυτική βαθμολογία όλων των προπτυχιακών μαθημάτων, στο οποίο **αναγράφεται και ο ακριβής βαθμός του πτυχίου**.

δ) Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου.

ε) Αποδεικτικό καταβολής του ποσού των **τριάντα ευρώ (30€)** σε λογαριασμό του ΕΛΚΕ του ΑΠΘ, για την επεξεργασία της αίτησης.

στ) Οι αλλοδαποί καταθέτουν πιστοποιητικό επάρκειας της ελληνικής γλώσσας από Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας πανεπιστημιακού ιδρύματος ή ελληνικό απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή πτυχίο ελληνόγλωσσου Πανεπιστημιακού Τμήματος.

Επιπλέον των παραπάνω δικαιολογητικών, ο υποψήφιος, αν επιθυμεί να **απαλλαγεί από την εξέταση της ξένης γλώσσας**, υποβάλλει πιστοποιητικό άριστης γνώσης (επιπέδου C2) της αγγλικής, γαλλικής, ή γερμανικής γλώσσας, σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από το ΑΣΕΠ. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος έχει πιστοποιημένη άριστη γνώση σε δύο από τις παραπάνω ξένες γλώσσες, υποβάλλει τα αντίστοιχα πιστοποιητικά (**βλ. παράρτημα γλωσσομάθειας**).

Διευκρινίσεις για την υποβολή των δικαιολογητικών

α. **Γίνονται αποδεκτά τα απλά ευανάγνωστα φωτοαντίγραφα εγγράφων (π.χ. πτυχία και αναλυτικές βαθμολογίες) που έχουν εκδοθεί από Φορείς του Δημόσιου Τομέα στην Ελλάδα.**

β. Τα έγγραφα (π.χ. τίτλοι σπουδών Πανεπιστημίων ή πιστοποιητικά γνώσης ξένων γλωσσών) που έχουν εκδοθεί στην αλλοδαπή, όταν προσκομίζονται σε ευκρινή φωτοαντίγραφα γίνονται αποδεκτά, υπό την προϋπόθεση ότι τα έγγραφα αυτά έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο.

γ. Σε περίπτωση που οι υποψήφιοι δεν έχουν λάβει αντίγραφο πτυχίου, ενώ είναι δικαιούχοι, προκειμένου να συμμετέχουν στις εισαγωγικές εξετάσεις **θα πρέπει να προσκομίσουν υποχρεωτικά:**
α. βεβαίωση περάτωσης σπουδών, και β. πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας όλων των μαθημάτων με τον ακριβή βαθμό του πτυχίου και με την αναφορά ότι εκκρεμεί μόνο η ορκωμοσία τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΤΙΤΛΟΙ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΣ ΑΠΟΔΕΙΞΗΣ

Αναλυτικά αναφέρονται παρακάτω τίτλοι σπουδών που αποδεικνύουν την άριστη γνώση της ξένης γλώσσας:

Α) ΑΓΓΛΙΚΑ

Άριστη γνώση (Γ2/C2):

- Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου Γ2 του ν.2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.19 του άρθρου 13 του ν.3149/2003, όπως ισχύει.
- CERTIFICATE OF PROFICIENCY IN ENGLISH (CPE) του Πανεπιστημίου CAMBRIDGE.
- BULATS English Language Test, βαθμολογία 90-100, του Πανεπιστημίου του CAMBRIDGE.
- INTERNATIONAL ENGLISH LANGUAGE TESTING SYSTEM (IELTS) από το University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES) – The British Council – IDP Education Australia IELTS Australia με βαθμολογία από 8,5 και άνω.
- ECPE- EXAMINATION FOR THE CERTIFICATE OF PROFICIENCY IN ENGLISH του Πανεπιστημίου MICHIGAN (Cambridge Michigan Language Assessments - CaMLA).
- LONDON TESTS OF ENGLISH LEVEL 5 -PROFICIENT COMMUNICATION- του EDEXCEL, ή PEARSON TEST OF ENGLISH GENERAL LEVEL 5 -PROFICIENT COMMUNICATION - του EDEXCEL ή EDEXCEL LEVEL 3 CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL(CEF C2).
- ISE IV INTEGRATED SKILLS IN ENGLISH LEVEL 3 CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL του TRINITY COLLEGE LONDON.
- CITY & GUILDS LEVEL 3 CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL (reading, writing and listening) -MASTERY- και CITY & GUILDS LEVEL 3 CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL (Spoken) -MASTERY- (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της άριστης γνώσης) ή CITY & GUILDS CERTIFICATE IN INTERNATIONAL ESOL-MASTERY- και CITY & GUILDS CERTIFICATE IN INTERNATIONAL SPOKEN ESOL -MASTERY- (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της άριστης γνώσης).
- EDI Level 3 Certificate in ESOL International JETSET Level 7 (CEF C2) ή PEARSON EDI Level 3 Certificate in ESOL International (CEF C2) ή PEARSON LCCI LEVEL 3 CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL (CEFR C2).
- PEARSON LCCI EFB LEVEL 4 (Ενότητες: Reading, Writing, Listening, Speaking, με βαθμό «Distinction» ή “Credit”).
- OCNW Certificate in ESOL International at Level 3 (Common European Framework equivalent level C2) (μέχρι 31/8/2009).
- Ascentis Level 3 Certificate in ESOL International (CEF C2).
- ESB Level 3 Certificate in ESOL International All Modes (Council of Europe Level C2).
- Michigan State University – Certificate of English Language Proficiency (MSU – CELP) : CEF C2.
- Test of Interactive English, C2 Level (ACELS) ή Test of Interactive English, C2 Level (Gatehouse Awards).
- NOCN Level 3 Certificate in ESOL International (C2).
- AIM Awards Level 3 Certificate in ESOL International (C2) (Ενότητες: Listening, Reading, Writing, Speaking).
- LRN Level 3 Certificate in ESOL International (CEF C2).
- GA Level 3 Certificate in ESOL International –(CEFR: C2) ή GA Level 3 Certificate in ESOL International (Classic C2)
- C2 -LanguageCert Level 3 Certificate in ESOL International (Listening, Reading, Writing) (MasteryC2) και C2-LanguageCert Level 3 Certificate in ESOL International (Speaking) (Mastery C2) (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της άριστης γνώσης).

Β) ΓΑΛΛΙΚΑ

Άριστη γνώση (Γ2/С2):

- Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου Γ2 του ν.2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.19 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003.
- Δίπλωμα ALLIANCE FRANCAISE.
- Πιστοποιητικό D.A.L.F. – OPTION LETTRES ή DALF C2 Γαλλικό Υπουργείο Παιδείας -CIEP.
- DIPLOME DE LANGUE ET LITTERATURE FRANCAISES (SORBONNE II) [Μέχρι το 1999 ο τίτλος του διπλώματος ήταν: DIPLOME D' ETUDES FRANCAISES (SORBONNE II) Paris-Sorbonne Universite.
- DIPLOME SUPERIEUR D' ETUDES FRANCAISES (SORBONNE 3EME DEGRE) Paris-Sorbonne Universite.
- Certificat de competences linguistiques του Institut Supérieur des Langues Vivantes (ISLV), Departement de français, του Πανεπιστημίου της Λιέγης – Επίπεδο C2
- CERTIFICAT V.B.L.T. NIVEAU PROFESSIONNEL του Πανεπιστημίου Γενεύης.

Γ) ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ

Άριστη γνώση (Γ2/С2):

- Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου Γ2 του ν.2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.19 του άρθρου 13 του ν.3149/2003, όπως ισχύει.
- Goethe-Zertifikat C2: Großes Deutsches Sprachdiplom (Ενότητες: Lessen, Hören, Schreiben, Sprechen) του Ινστιτούτου Goethe.
- Πιστοποιητικό GROSSES DEUTSCHE SPRACHDIPLOM (GDS), του Πανεπιστημίου Ludwig-Maximilian του Μονάχου και του Ινστιτούτου Goethe (**μέχρι 31-12-2011**).
- KLEINES DEUTSCHE SPRACHDIPLOM (KDS), του Πανεπιστημίου Ludwig-Maximilian του Μονάχου και του Ινστιτούτου Goethe (**μέχρι 31-12-2011**).
- ZENTRALE OBERSTUFENPRUFUNG (ZOP) του Ινστιτούτου Goethe (**μέχρι 31-12-2011**).
- ÖSTERREICHISCHE SPRACHDIPLOM (ÖSD) ZERTIFIKAT C2. (Ενότητες: Lessen, Hören, Schreiben, Sprechen).
- ZERTIFIKAT V.B.L.T. PROFESSIONALES LEBEN του Πανεπιστημίου Γενεύης.

Η άριστη γνώση της ξένης γλώσσας αποδεικνύεται επίσης και με τους εξής τρόπους:

(i) Με Πτυχίο Ξένης Γλώσσας και Φιλολογίας ή Πτυχίο Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή αντίστοιχο και ισότιμο σχολών της αλλοδαπής,

(ii) Με Πτυχίο, προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ή διδακτορικό δίπλωμα οποιουδήποτε αναγνωρισμένου ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της αλλοδαπής,

(iii) Με Απολυτήριο τίτλο ισότιμο των ελληνικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφόσον έχει αποκτηθεί μετά από κανονική φοίτηση τουλάχιστον έξι ετών στην αλλοδαπή.

Οι υπό στοιχείο (iii) τίτλοι σπουδών της αλλοδαπής πρέπει να συνοδεύονται επιπλέον και από βεβαίωση για το επίπεδο της εκπαίδευτικής βαθμίδας στην οποία ανήκουν, η οποία χορηγείται από τον ΟΕΕΚ ή ΕΟΠΠ ή ΕΟΠΠΕΠ ή από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Διευκρινίζεται ότι η εν λόγω βεβαίωση γορηγείται από τον ΟΕΕΚ ή ΕΟΠΠ ή ΕΟΠΠΕΠ μόνο μετά την έκδοση της αντίστοιχης ατομικής διοικητικής πράξης ισοτιμίας.

Δεν απαιτείται η απόδειξη της γνώσης της ξένης γλώσσας εάν οι επικαλούμενοι τίτλοι σπουδών έχουν αποκτηθεί στο εξωτερικό, όπου τα μαθήματα διδάσκονται στην ίδια γλώσσα.

Η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας, δεν αποδεικνύει την γνώση ξένης γλώσσας (π.δ 347/2003). Οι υποψήφιοι που είναι κάτοχοι της σχετικής άδειας πρέπει να προσκομίσουν ευκρινές φωτοαντίγραφο από αντίγραφο του τίτλου σπουδών (βάσει του οποίου εκδόθηκε η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας) που έχει επικυρωθεί από δικηγόρο.